

KADERNOTA

2016 – 2019

Gemeente Cuijk

Inhoudsopgave

1. Aanbieding.....	3
1. Grondslagen begroting 2016 – 2019	5
2. Raadsbesluit	7
3. Financieel beleid op hoofdlijnen	8
4. Ontwikkelingen in de meerjarenbegroting	9
5. Investerings.....	20
Bijlage 1: Overige kleine afwijkingen per programma	23

1. Aanbieding

Hierbij bieden wij u de Kadernota 2016 aan. In de aanbiedingsbrief voor de Kadernota vorig jaar schreven wij dat het erop leek dat de economische crisis zijn dieptepunt gehad leek te hebben, maar ook dat de tijden van financiële onzekerheden zeker nog niet voorbij zouden zijn. Sterker nog: we zagen ons geplaatst voor een stevige bezuinigingstaakstelling die in november 2014 werd vastgesteld. Op basis van de op dat moment bekend zijnde feiten was de conclusie dat er in zowel 2015 en 2016 sprake zou zijn van een flink tekort op de begroting. Ook na de realisatie van diverse bezuinigingen en de aangenomen amendementen bleek er een tekort te zijn. Voor 2015 bedroeg dit tekort € 659.000,-. De verwachting voor het jaar 2016 was dat er sprake zou zijn van een tekort van circa € 188.000, waarna er in de jaren 2017 weer ruimte zou zijn voor nieuw beleid.

Inmiddels kan gesteld worden dat er inderdaad sprake is van een voorzichtig herstel van de economie en dat er ontwikkelingen gaande zijn die wellicht een positief effect hebben voor onze gemeente. Met name wordt gedacht aan de op handen zijnde herverdeling van het gemeente fonds. Desalniettemin zijn wij van mening dat op dit moment behoedzaam omgegaan moet worden met nieuw beleid. Daarvoor zijn diverse redenen te noemen:

1. De herverdeling van het gemeentefonds pakt voor ons positief uit. Het resultaat staat in feite vast en is hierdoor ook verwerkt in deze Kadernota. De herverdeling heeft geleid tot nieuwe discussies hierover waardoor bijstellingen mogelijk zijn.
2. In het sociale domein zijn per 1-1-2015 de drie transities van start gegaan. Ons beleid is erop gericht om deze met de beschikbare middelen uit te voeren. Op dit moment is het nog te vroeg om te kunnen duiden of dit inderdaad gaat lukken.
3. Binnen het bestaande beleid zijn er diverse onderwerpen waarvoor meer middelen nodig zijn dan tot nu toe het geval is geweest. Daarbij houden wij bijvoorbeeld wel rekening met investeringen die gekoppeld zijn aan genomen besluiten. Bij de vaststelling van de centrumvisie hebben wij aangegeven om met voorstellen, zoals de inrichting van de openbare ruimte in het centrum, naar uw Raad te zullen komen. Zo willen wij komen tot de gewenste revitalisering hiervan, één van de uitgangspunten genoemd in het coalitieakkoord.

Voor wat betreft de lasten voor burgers en bedrijven zetten wij de in het verleden gemaakte keuzes voort. Dit betekent dat wij ook voor het komende jaar geen extra verhogingen op de belastingen voorstellen.

Bij het opstellen van deze Kadernota hebben wij ons laten leiden door het uitgangspunt om de nodige behoedzaamheid te betrachten. Daar waar mogelijk worden met name investeringen doorgeschoven naar latere jaren. Dit laat echter onverlet dat wij van mening zijn dat er volop stappen gezet worden om uitvoering te geven aan het coalitieakkoord en het door ons vastgestelde collegeprogramma. In het najaar van 2016 willen wij u over de voortgang hiervan rapporteren.

Het saldo van het meerjarenbeleid in deze Kadernota laat op basis hiervan in 2016 een tekort zien van € 581.000,-, maar vanaf 2017 is er sprake van een positief resultaat.

Het komende jaar zien wij met bijzondere interesse uit naar de gevolgen van de meicirculaire en de gevolgen van de drie transities in relatie tot de toegekende budgetten.

De discussie over deze kadernota zal voor ons college leidend zijn om de begroting 2016 sluitend aan uw Raad te presenteren.

2. Inleiding

Conform de Verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet legt het College van B&W jaarlijks een Kadernota voor aan de gemeenteraad. De financiële hoofdlijnen en kaders worden geschetst voor de komende vier jaar (2016 – 2019). Dit biedt inzichten in de financiële mogelijkheden voor het komende jaar, om vervolgens mede op basis hiervan tot een nadere beleidsmatige invulling te komen van de begroting 2016.

De bekende algemene uitgangspunten zijn daarbij onverkort van toepassing. Als vertrekpunt dient de meerjarenbegroting 2015 - 2018, zoals die in november 2014 door de gemeenteraad is vastgesteld. Uiteraard moet de begroting structureel in evenwicht zijn, wat inhoudt dat structurele uitgaven gedekt worden met structurele middelen. Aan de inkomstenkant moeten tarieven kostendekkend te zijn.

De Raad stelt middels deze Kadernota de prioriteiten vast. Uw besluiten bij de Kadernota worden door het College van B&W verwerkt in de begroting die in november ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

1. Grondslagen begroting 2016 – 2019

De onderstaande budgettaire uitgangspunten gelden ten behoeve van de vervaardiging van de begroting 2016 en de meerjarenbegroting 2017 – 2019.

Onderdeel:	Begroting 2016	Begroting 2015	begroting 2014
<u>Salarissen (CGM)</u> In de septembercirculaire gemeentefonds 2014 wordt voor het jaar 2016 voor de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) uitgegaan van een percentage van 0,75%. NB. de salariskosten van de ambtelijke organisatie zijn opgenomen in begroting CGM (excl. raad, college en griffie)	0,75%	2,35%	0%
<u>Leveringen goederen en diensten</u> In de septembercirculaire gemeentefonds 2014 wordt voor het jaar 2016 voor de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) uitgegaan van een percentage van 0,75%. Dit ligt mogelijk onder het verwachte inflatiepercentage. Gelet op de financiële omstandigheden zal echter op alle fronten gezocht moeten worden om kosten te beperken. De opdracht om te zoeken naar goedkopere oplossingen en de mogelijkheden om onder de huidige marktomstandigheden lagere prijzen te bedingen maken deze maatregel mogelijk.	0,75%	1,5%	1,5%
<u>Verbonden partijen</u> Voor de verbonden partijen en deelnemingen wordt uitgegaan van de ingediende begrotingen. Uitgangspunt is dat ook de verbonden partijen zich sterk maken voor verlaging van de bijdragen van de gemeente. Via de vertegenwoordigers in besturen zal dit standpunt met klem worden uitgedragen.	Begroting GR 2016	Begroting GR 2015	Begroting GR 2014
<u>Algemene uitkering</u> De algemene uitkering ramen wij in de kadernota volgens de decembercirculaire. De uitkomst van de meicirculaire wordt met een raadsinformatiebrief aan de raad meegedeeld (juni 2015).	december 2014	september 2014	mei 2013
<u>Belastingen</u> Voor het belastingtarievenbeleid 2016 gelden de volgende uitgangspunten: <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten van de gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde hierbij is dat deze keuzes nog voldoende aansluiten bij de huidige situatie; • Het principe van kostendekkend werken; • De tarieven volgen in beginsel de jaarlijkse stijging wegens inflatie van 0,75%; • Verhoging van de tarieven onroerende zaakbelastingen (OZB) met (vooralsnog) 2 % op basis van coalitiekakkoord: uitgangspunt is de macronorm (2 % is een aanname: de norm is op dit moment nog niet bekend). Hiervan is 2 % in de ramingen van de meerjarenbegroting verwerkt; • Verhoging van de tarieven rioolheffing met 2 % conform vigerend rioleringsplan (VGRP 2015-2019); • Tarieven reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) vooralsnog gelijk houden aan 2015, in afwachting van kostenontwikkeling/stand voorziening afvalstoffenheffing; • Parkeerbelastinguurtarief om de 3 jaar aanpassen, laatste aanpassing 2008. In 2011 en 2014 niet doorgevoerd i.v.m. lage inflatie en wettelijk voornemen om per minuut af te rekenen. 	Leges 0,75% OZB 2% Riool 2%	Leges 1,5% OZB 2,5% Riool 2%	Leges 0,5% OZB 2,45% Riool 0 %

<p>Overige tarieven (parkeerontheffingen e.d.) volgen de indexering (0,75%);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toeristenbelasting handhaven op 3,5% van de overnachtingsprijs, prijsverhogingen door ondernemers leiden vanzelf tot meeropbrengsten; • Overige tarieven (indexering 0,75 %): 	<p>Toerist 0%</p> <p>Overig 0,75% Afval 0%</p>	<p>Toerist 0%</p> <p>Overig 1,5% Afval 0%</p>	<p>Toerist 0%</p> <p>Overig 0,5% Afval 0%</p>
<p><u>Investerings</u> Rekenrente nieuwe investeringen.</p>	<p>3%</p>	<p>3%</p>	<p>3,5%</p>

2. Raadsbesluit

De raad van de gemeente Cuijk

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 mei 2015.

gelet op artikel 6, lid 4 van de Financiële verordening 2014;

besluit

Ten aanzien van de meerjarenbegroting 2016 - 2019 vast te stellen:

1. De grondslagen voor de Begroting 2016 vast te stellen.
2. De Kadernota 2016 – 2019 vaststellen en de ontwikkelingen en effecten verwerken in de programmabegroting 2016.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Cuijk in zijn openbare vergadering

Van 8 juli 2015.

De raad voornoemd,

R.M. van der Weegen

griffier

Mr. W.A.G. Hillenaar

voorzitter

3. Financieel beleid op hoofdlijnen

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
1. Startsaldo programmabegroting 2015-2018	1.701 N	1.520 N	1.048 N	1.082 N	990 N
Resultaat bezuinigingsopties (begroting 2015)	643 V	885 V	1.036 V	1.120 V	956 V
Meicirculaire 2014	237 V	285 V	377 V	265 V	265 V
Cao-Resultaat 2014	162 V	162 V	162 V	162 V	162 V
2. Startsaldo programmabegroting 2015-2018 na bezuinigingen	659 N	188 N	527 V	465 V	393 V
Raadsvoorstel (03-11-2014) Wijziging begroting Veiligheidsregio Brabant-Noord	2 V	2 V	2 V	2 V	2 V
Raadsvoorstel (15-12-2014) Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden	25 N	25 N	25 N	25 N	25 N
Raadsvoorstel (16-03-2015) Participatiewet: Onderdeel maatregelen WWB	6 N	17 N	28 N	33 N	33 N
3. Startpunt kadernota en MJB 2016 - 2019	688 N	228 N	476 V	409 V	337 V
Ontwikkelingen binnen programma 1 (Dienstverlening, veiligheid en bestuur)		44 N	44 N	52 N	132 N
Ontwikkelingen binnen programma 2 (Openbare ruimte)		64 N	87 N	87 N	94 N
Ontwikkelingen binnen programma 3 (Bouwen, wonen en milieu)		296 N	183 N	183 N	30 N
Ontwikkelingen binnen programma 4 (Kind, cultuur en sport)		4 N	4 N	4 N	4 N
Ontwikkelingen binnen programma 5 (Maatschappelijke zaken)		46 N	41 N	41 N	41 N
Algemene dekkingsmiddelen		151 V	321 V	350 V	350 V
<i>Totaal kadernota</i>		<i>303 N</i>	<i>38 N</i>	<i>17 N</i>	<i>49 V</i>
3. Saldo kadernota en MJB 2016 - 2019 na ontwikkelingen in MJB	688 N	531 N	438 V	392 V	378 V
Kapitaallasten investeringen		50 N	112 N	167 N	220 N
5. Saldo kadernota en MJB 2016 - 2019 na ontwikkelingen in MJB, nieuw beleid en kapitaallasten investeringen	688 N	581 N	326 V	225 V	158 V

4. Ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

Programma 1 Dienstverlening, veiligheid en bestuur	
Burgerparticipatie en communicatie (ontwikkeling)	Voor ons college zijn burgers een belangrijk klankbord en is de participatieladder leidend, zodoende is in juni 2015 het digitaal inwonerspanel van start gegaan. We bieden hen in ruime mate de mogelijkheid te participeren bij beleidsvorming en –uitvoering. Naast het betrekken van onder meer wijk- en dorpsraden kennen we sinds juni 2015 het digitaal inwonerspanel. In 2016 gaan we verder met het gericht gebruik maken van dit instrument bij zowel beleidsvoorbereiding als beleidsevaluatie. We vragen geen extra middelen, de kosten kunnen voldaan worden uit de bestaande budgetten.
Klant centraal (ontwikkeling)	Van onze inwoners wordt in toenemende mate eigen verantwoordelijkheid verwacht. Voor ons brengt dit de verplichting met zich mee om begrijpelijke taal te gebruiken in onze communicatie, zodat de burger weet wat van hem verwacht wordt en wat hij mag verwachten van ons. We blijven de kwaliteit van zowel onze communicatie als onze (digitale) processen, monitoren, bijsturen en vereenvoudigen waar nodig en mogelijk. Deze taak kunnen we uitvoeren binnen de bestaande middelen.
Verlagen leges burgerlijke stand 2016: 26 (N) 2017: 26 (N) 2018: 26 (N) 2019: 26 (N)	Het aantal huwelijken blijft achter bij de raming. Tendens is dat er meer gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid kosteloos te trouwen. Eveneens worden er minder uittreksels verstrekt.
Verhogen leges rijbewijzen 2017: 19 (V) 2018: 26 (V) 2019: 31 (V)	Uit een selectie van de RDW blijkt dat er een toename is van de te verwachten rijbewijzen over de komende jaren.
Verlagen leges reisdocumenten 2017: 10 (N) 2018: 25 (N) 2019: 110 (N)	Uit onderzoek blijkt dat er minder reisdocumenten aan gevraagd zullen gaan worden. Dit wordt veroorzaakt door de verandering van geldigheidsduur van de reisdocumenten per 01-03-2014 naar 10 jaar. De effecten hiervan zijn merkbaar vanaf 2019.
Aanpak georganiseerde criminaliteit (Ontwikkelingen)	De georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit is in geheel Nederland, en dus ook in Brabant een ernstig maatschappelijk probleem. Er is daarbij niet alleen sprake van veel onveiligheid en overlast, maar ook van een minder zichtbare, sluipende ontwrichting van de samenleving. Hierbij gaat het om het tegengaan van de vermenging van de onderwereld in de

	<p>bovenwereld. De integrale samenwerking van overheidspartners politie, belastingdienst, gemeenten met ondersteuning van het RIEC is erop gericht die ondermijnende invloed weg te nemen door het toepassen van strafrechtelijke, fiscale en bestuursrechtelijke middelen. In de aanpak gaat het om het verkrijgen van inzicht, inzet van expertise, het toepassen van afgewogen interventies en het inzetten van barrières. Gemeenten en andere veiligheidspartners worden door het RIEC geholpen met de uitvoering van Quick Scans. In deze scan wordt de huidige informatiepositie van de gemeente en de mate waarin deze de bestuurlijke middelen benut, in kaart gebracht. De gemeente werkt de aanbevelingen hierin uit. Ten behoeve van een verhoogde efficiency in de aanpak worden hierin beleidsregels voor de toepassing van artikel 13b Opiumwet opgesteld met het oog op de aanpak van drugspanen. Ook wordt de toepassing van de Wet Bibob uitgebreid. In het najaar van 2015 wordt een intergemeentelijk ondermijningsbeeld gepresenteerd. Op basis van dit beeld kunnen op inzicht gebaseerde keuzes gemaakt worden in de aanpak van de georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit.</p>
<p>Uitbreiding toepassingsbereik Wet Bibob (nieuw beleid / ontwikkelingen)</p>	<p>De wet Bibob (Wet bevordering IntegriteitsBeoordelingen door het Openbaar Bestuur) geeft gemeenten, provincies en andere bestuursorganen een bestuurlijk instrument in de preventieve aanpak van de (ook georganiseerde) criminaliteit. Indien gevaar bestaat dat criminele activiteiten mogelijk gemaakt worden door overheidshandelen kan gebruik gemaakt worden van een extra weigerings- en intrekingsgrond. De gemeente Cuijk past de wet Bibob toe bij de vergunningverlening van de Drank- en horecawet, bij vergunningen van seksinrichtingen en escortbedrijven, en bij vergunningen voor speelautomatenhallen. Daartoe zijn beleidsregels opgesteld opdat aan een ieder kenbaar is dat de bestuursorganen (hier in alle gevallen de burgemeester) de integriteit van de aanvrager cq de firmanten toetst. Bij de evaluatie- en uitbreidingswet Bibob 2013 is de toepassing verruimd. In regionaal verband is hierin meegedacht c.q. geadviseerd. De uitbreiding van de toepassing vanaf 2016 betreft met name de sectoren bouw en milieu, doch alleen toegespitst op risico-indicatoren (onder meer hoogte bouwsom en specifieke bedrijvigheid). Deze zullen worden vastgelegd in beleidsregels.</p>

Bevolkingszorg (ontwikkelingen)	<p>Het doel van Bevolkingszorg is om zo snel mogelijk, zo adequaat mogelijke zorg te verlenen aan burgers die deze nodig hebben bij een ramp of crisis. Bevolkingszorg is de verzamelaam van alle gemeentelijke processen in de crisisbeheersing. Conform het crisisplan vindt de uitvoering van de taken in de rampenbestrijding plaats onder regionale regie.</p> <p>In het Beleidskader 2016 van de Veiligheidsregio is de oprichting van een regionaal Bevolkingszorgprogramma opgenomen om de kwaliteit en de efficiency van Bevolkingszorg te verhogen en de kosten voor individuele gemeenten te beperken.</p> <p>De ontwikkeling hiervan is reeds in 2014/2015 van start gegaan door het opstellen van regionale draaiboeken en taakkaarten ten behoeve van de bevolkingszorg processen. Momenteel wordt gewerkt aan een regionale invulling van enkele bevolkingszorgfuncties. In 2015/2016 zal hier een verdere invulling aan worden gegeven. De uitvoering van de taken in de rampenbestrijding vindt plaats conform het crisisplan</p>
Aansprakelijkheidsverzekering 2016: 25 (N) 2017: 25 (N) 2018: 25 (N) 2019: 25 (N)	<p>De gemeente Cuijk wordt geconfronteerd met een premieverhoging van 84% voor de aansprakelijkheidsverzekering. Dit betekent dat er € 25.000 meer premie betaald gaat worden met ingang van 2015. Deze premieverhoging komt door de grote schadelast van de gemeente Cuijk. De gemeente wordt aansprakelijk gesteld voor schades door achterstallig onderhoud wegen, fietspaden en riolering. Op 31 augustus 2014 heeft de verzekeraar een bedrag van € 238.320 gereserveerd staan voor nog uit te betalen schadevergoedingen. Dit bedrag kan nog hoger worden door een recentelijke aansprakelijkstelling. Vandaar deze premie structureel bijramen bij deze kadernota 2016.</p>
Algemene plaatselijke vergunning 2016: 12 (V) 2017: 12 (V) 2018: 12 (V) 2019: 12 (V)	<p>Bij het opstellen van de jaarrekening 2014 kwam aan het licht dat op het product APV sprake was van onderuitputting. Daarom kan € 12.000 van het budget structureel afgeraamd worden. Dit wordt veroorzaakt door lagere exploitatiekosten waaronder de publicatiekosten.</p>
Overige kleine afwijkingen	<p>Voor de toelichting op afwijkingen onder de € 10.000 zie bijlage 1.</p>

Programma 1	2016		2017		2018		2019	
Dienstverlening, veiligheid en bestuur	Bedragen x € 1.000							
Verlagen leges burgerlijke stand	26	N	26	N	26	N	26	N
Verhogen leges rijbewijzen	-	V	19	V	26	V	31	V
Verlagen leges reisdocumenten	-		10	N	25	N	110	N
Aansprakelijkheidsverzekering	25	N	25	N	25	N	25	N
Algemene plaatselijke vergunning	12	V	12	V	12	V	12	V
Overige kleine afwijkingen	5	N	14	N	14	N	14	N
Totaal	44	N	44	N	52	N	132	N

Programma 2 Openbare ruimte									
Onderhoud Kraaijenbergse Plassen en Heeswijkse Plas 2016: 50 (N) 2017: 50 (N) 2018: 50 (N) 2019: 50 (N)	In de loop van 2015 wordt het eigendom van de gemeente fors uitgebreid. In de loop van dit jaar draagt Smals Bouwgrondstoffen namelijk ongeveer 200 ha water en heringerichte oever over aan de gemeente. Dit zal volgens een nog vast te stellen beheerplan onderhouden moeten worden. Het beheerplan is thans in voorbereiding en wordt u medio 2015 ter vaststelling aangeboden.								
Ongediertebestrijding 2016: 12 (N) 2017: 12 (N) 2018: 12 (N) 2019: 12 (N)	Ongediertebestrijding is een wettelijke taak gelet op de in het geding zijnde volksgezondheid. Op dit moment zijn de budgetten hiervoor verspreid over diverse posten en daarnaast is zijn de beschikbare budgetten ook nog te laag. Het totale jaarlijkse benodigde budget wordt geraamd op € 18.000								
Onderhoud gebouwen 2017: 15 (N) 2018: 15 (N) 2019: 15 (N)	De gemeente wordt per 1 juli verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de openbare parkeerplaatsen onder de Cuijkse Cantheelen. Hiervoor zijn geen middelen geraamd. De kosten van technische installaties, het schoonhouden en brandbeveiliging worden geraamd op € 15.000								
Overige kleine afwijkingen	Voor de toelichting op afwijkingen onder de € 10.000 zie bijlage 1 van deze bestuursrapportage.								
Programma 2	2016		2017		2018		2019		
Openbare Ruimte	Bedragen x € 1.000								
Kraaijenbergse Plassen	50	N	50	N	50	N	50	N	
Ongediertebestrijding	12	N	12	N	12	N	12	N	
Onderhoud gebouwen			15	N	15	N	15	N	
Overige kleine afwijkingen	2	N	10	N	10	N	17	N	
Totaal	64	N	87	N	87	N	94	N	

Programma 3 Bouwen, wonen en milieu	
Nieuwe Omgevingswet (Ontwikkeling)	<p>De Omgevingswet, die naar verwachting in 2018 in werking treedt, bundelt circa 26 wetten en regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving. Hieronder vallen onderwerpen als bouwen, milieu, waterbeheer, ruimtelijke ordening, monumentenzorg en natuur.</p> <p>Door de nieuwe Omgevingswet vervalt het bestemmingsplan. Hiervoor in de plaats komt één omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente. Dit betekent minder regels, meer samenhang en een beperking van de bestuurlijke lasten. Ook zal de besluitvorming over projecten of activiteiten worden versneld en verbeterd.</p>
Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Cuijk (Ontwikkeling)	Eind 2015 wordt de structuurvisie vastgesteld. Om uitvoering te kunnen geven aan deze beleidsvisie, is op een aantal onderdelen verdere visieontwikkeling noodzakelijk (bijv. visie Kraaijenbergse Plassen, visie uitbreiding mogelijkheden vrijkomende agrarische bebouwing, beeldkwaliteitsplannen voor de kernen en entreegebieden).
WABO-leges 2016: 253 (N) 2017: 153 (N) 2018: 153 (N)	De verwachte opbrengsten bij omgevingsvergunningen komen niet overeen met de werkelijkheid. De verwachting was vastgesteld op eerder ontvangen incidentele (extra) opbrengsten. Voor komende jaren wordt een groei aan nieuwe projecten/plannen verwacht, maar de groei in verwachte opbrengsten is minder hoog dan eerder geraamd.
Groenblauw Stimuleringskader Horst en Raam 2015 – 2018 2016: 30 (N) 2017: 30 (N) 2018: 30 (N) 2019: 30 (N)	Voor de jaren 2015 – 2019 wordt opnieuw een stimuleringsregeling voor landschappelijke en ecologische kwaliteitsverbetering van het buitengebied opengesteld. Hiervoor dienen financiële middelen beschikbaar te worden gesteld die door de provincie wordt verdubbeld. De reserve Kwaliteitsverbetering landelijk gebied wordt ingezet voor het Groenblauw Stimuleringskader. In het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen is de onttrekking uit de reserve als inkomst opgenomen voor de gemeentelijke exploitatie. Per saldo is het budgettair effect neutraal.
Overige kleine afwijkingen	Voor de toelichting op afwijkingen onder de € 10.000 zie bijlage 1 van deze bestuursrapportage.

Programma 3	2016		2017		2018		2019	
Bouwen, wonen en milieu	Bedragen x € 1.000							
WABO-leges	253	N	153	N	153	N		
Groenblauw Stimuleringskader Horst en Raam 2015 – 2018	30	N	30	N	30	N	30	N
Overige kleine afwijkingen	13	N						
Totaal	296	N	183	N	183	N	30	N

Programma 4 Kind, cultuur en sport								
Overige kleine afwijkingen	Voor de toelichting op afwijkingen onder de € 10.000 zie bijlage 1 van deze bestuursrapportage.							
Programma 4	2016		2017		2018		2019	
Kind, cultuur en sport.	Bedragen x € 1.000							
Overige kleine afwijkingen	4	N	4	N	4	N	4	N
Totaal	4	N	4	N	4	N	4	N

Programma 5 Maatschappelijke zaken								
Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad <i>Inkomsten:</i> 2016: 50 (V) 2017: 50 (V) <i>Uitgaven:</i> 2016: 55 (N) 2017: 55 (N)	Voor de periode van drie jaar worden rijksmiddelen ontvangen vanuit het stimuleringsprogramma "Gezond in de Stad (GIDS), aanpak van gezondheidsachterstanden". Dit betreft een decentralisatie-uitkering voor de jaren 2015, 2016 en 2017 en bedraagt € 55.000 per jaar, dus in totaal € 165.000. Over de inhoudelijke invulling van deze middelen voeren we momenteel gesprekken met adviseurs van het ministerie van VWS.							
Inkomensvoorziening/Wet BUIG <i>Inkomsten:</i> 2016: 43 (V) 2017: 43 (V) 2018: 43 (V) 2019: 43 (V)	Op grond van de Fraudewet komen boeteontvangsten volledig ten bate van gemeenten. De inkomsten worden geschat op circa € 43.000 structureel.							
Fraudebestrijding <i>Uitgaven:</i> 2016: 86 (N) 2017: 86 (N) 2018: 86 (N) 2019: 86 (N)	Handhaving is een gemeentelijke taak conform de participatiewet. Om handhaving te kunnen uitvoeren is een minimum van 2 % van het uitkeringsbudget nodig. Dit betekent dat het gemeentelijke budget structureel verhoogd wordt met € 86.000.							
Programma 5	2016		2017		2018		2019	
Maatschappelijke Zaken	Bedragen x € 1.000							
Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad (inkomsten)	55	V	55	V				
Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad (uitgaven)	55	N	55	N				
Effecten fraudebestrijding Wet BUIG	43	V	43	V	43	V	43	V
Fraudebestrijding (uitgaven)	86	N	86	N	86	N	86	N
Overige kleine afwijkingen	3	N	2	V	2	V	2	V
Totaal	46	N	41	N	41	N	41	N

Algemene dekkingsmiddelen	
Lagere opbrengsten reclamebelasting 2016: 20 (N) 2017: 20 (N) 2018: 20 (N) 2019: 20 (N)	<p>Op basis van ervaringscijfers blijkt dat de opbrengst reclamebelasting van € 85.000 moet worden afgeraamd met €20.000. De werkelijke opbrengst over 2013 was namelijk € 73.000 en in 2014 € 66.000. Deze terugloop is vooral veroorzaakt door lagere OZB-waarden en substantieel meer leegstand dan geraamd. Deze opbrengst wordt na aftrek van 6% heffing- en invorderingskosten als subsidie doorbetaald aan de Stichting centrummanagement. Dus het subsidiebedrag dient ook met € 20.000 – 6 % of 18.800 te worden afgeraamd. Per saldo nadelig € 1.200.</p>
Lagere subsidie aan centrum management 2016: 19 (V) 2017: 19 (V) 2018: 19 (V) 2019: 19 (V)	
Lagere opbrengsten OZB-gebruikers 2016: 40 (N) 2017: 40 (N) 2018: 40 (N) 2019: 40 (N)	<p>Door meer leegstand en hogere woondelenvrijstelling als gevolg van jurisprudentie dient de OZB-gebruikersbelasting van bedrijven structureel met € 40.000 te worden afgeraamd.</p>
Hogere opbrengsten OZB-eigenaren 2016: 30 (V) 2017: 30 (V) 2018: 30 (V) 2019: 30 (V)	<p>Door meer groei en minder derving door waarde-bezwaren dan ingeschat kan de OZB-eigenarenbelasting van zowel woningen als bedrijven met in totaal € 30.000 te worden bijgeraamd.</p>
Overdracht van analoge archiefbescheiden van ouder dan 20 jaar aan het BHIC 2016: 29 (N) 2017: 29 (N)	<p>De provinciale archiefinspectie heeft overheidslichamen, waaronder de gemeente Cuijk, aangeschreven om analoge archieven van ouder dan 20 jaar over te dragen aan het streekarchief. Deze verplichting vloeit voort uit art. 12 van de Archiefwet 1995. Om aan de gestelde kwaliteitseisen voor overdracht te voldoen dient een bewerking van het archief plaats te vinden. Dit ook om te voorkomen dat extra kosten bij overbrenging van archief in rekening worden gebracht. In het verleden hebben gemeenten gebruik gemaakt van een pluspakket van het BHIC en daarmee het BHIC de archieven laten bewerken voor overdracht. Dit is omstreeks 2000 gestopt en zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk voor de bewerking voor overdracht. Het ontbreekt echter aan voldoende kennis en capaciteit om de noodzakelijke bewerking zelfstandig uit te voeren. Om die reden wordt voorgesteld een reservering te treffen om de verplichte werkzaamheden uit te kunnen voeren. Met de archiefinspectie is besproken om het over te brengen archief in 2016 en 2017 uit te voeren en zodoende de kosten te verdelen over 2 jaren.</p>
Algemene Uitkering Aanpassing algemene uitkering in verband	<p>De voorlopige uitkomsten van de nieuwe verdeling van de algemene uitkering in het</p>

met de uitkomsten van de 2 ^e fase groot onderhoud van het gemeentefonds. 2016: 161 (V) 2017: 331 (V) 2018: 331 (V) 2019: 331 (V)	gemeentefonds, die wordt ingevoerd in 2016 en de voorlopige herverdeeffecten per gemeente in 2016 zijn in een notitie door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bekend gemaakt. De 2 ^e fase van het groot onderhoud omvat die taakgebieden, welke in de 1 ^e fase niet aan de orde zijn geweest. De in de notitie gepresenteerde herverdeeffecten zijn voorlopig en zullen in de meicirculaire 2015 worden geactualiseerd naar het uitkeringsjaar 2016. Voor de gemeente Cuijk zijn de financiële effecten van de 2 ^e fase groot onderhoud gemeentefonds als volgt: 2016: overgangsregeling € 161.090, vanaf 2017 het volledige bedrag ad. € 330.734.							
Groenblauw Stimuleringskader Horst en Raam 2015 – 2018 2016: 30 (V) 2017: 30 (V) 2018: 30 (V) 2019: 30 (V)	Dekking vanuit Reserve kwaliteitsverbetering landelijk gebied ten behoeve van groenblauw stimuleringskader horst en raam 2015 – 2018 (zie programma 3).							
	2016		2017		2018		2019	
Algemene dekkingsmiddelen	Bedragen x € 1.000							
Reclamebelasting	20	N	20	N	20	N	20	N
Lagere subsidie aan centr. management	19	V	19	V	19	V	19	V
OZB-gebruikers	40	N	40	N	40	N	40	N
OZB-eigenaren	30	V	30	V	30	V	30	V
BHIC	29	N	29	N				
Algemene Uitkering	161	V	331	V	331	V	331	V
Groenblauw Stimuleringskader Horst en Raam 2015 - 2018	30	V	30	V	30	V	30	V
Totaal	151	V	321	V	350	V	350	V

5. Investerings

Kredieten jaarschijven 2016-2019

Omschrijving krediet	2016		2017		2018		2019	
	Bedragen x € 1.000							
Renovatie overlast bomen	30	N	30	N	30	N	30	N
Vervanging bomen kastanjabloedingsziekte	19	N	19	N	19	N	19	N
Inrichting openbare ruimte centrum Cuijk	600	N	600	N	600	N	600	N
Vitalisering openbare ruimte Padbroek	150	N	150	N	150	N	150	N
Herstel hertenkamp	50	N						
Kermis en evenementen	25	N						
Asbestinventarisatie gemeentelijke gebouwen	50	N	50	N	50	N	50	N
Totaal	924	N	849	N	849	N	849	N

Renovatie overlast bomen

Afgelopen jaar heeft de gemeente meerdere malen reële klachten ontvangen van burgers over ervaren overlast van gemeentelijke bomen. Ook de eerdere aanpak voor oplossing van overlasterisituaties, het kandelabereren van bomen, zorgt voor extra beheerkosten in bomenonderhoud. Daarnaast voert de gemeente bij het beheren van wegen regelmatig herstelwerkzaamheden uit vanwege schade veroorzaakt door bomen, met name als gevolg van het opdrukken van de verharding door boomwortels.

Vanwege onvoldoende financiële ruimte in het beheerbudget en beperkte financiële mogelijkheden dekt het gevraagde budget vooralsnog alleen de aanpak van de (grootste) overlast gevende situaties door het kappen van bomen waar (bij voorkeur) herplant vanwege duurzaamheid niet haalbaar is.

Vervanging bomen met Kastanjabloedingsziekte

Veel van onze kastanjes (Aesculus) zijn aangetast door de kastanjabloedingsziekte (96 aangetaste bomen op een totaal van 177). Vooralsnog is er geen adequate oplossing voor de ziekte. Aan de buitenkant van de boom is de ernst van de aantasting moeilijk zichtbaar en daarmee een inschatting van het gevaar erg lastig. Inmiddels zijn er al een aantal bomen gekapt. Vanwege beperkte financiële mogelijkheden zijn hiervoor nog geen bomen (andere soort) teruggekomen. De verwachting is dat op relatief korte termijn de meeste kastanjabomen binnen de gemeente aangetast zijn. De voorgestelde aanpak bestaat uit het kappen van de zieke kastanjabomen en vervangen van 1/2 van deze bomen. Hiervoor de eerste 4 jaren een budget beschikbaar stellen van € 19.000 per jaar. Gedurende deze 4 jaar de ontwikkelingen volgen van de bomen die besmet zijn met deze ziekte maar ook naar eventuele behandelmethode. Op dit moment zijn hoopvolle behandelingen met warmtetoediening gaande. Afhankelijk van de bevindingen zal voor het verstrijken van het laatste budget (2020) een herzien of aangepast voorstel aan de Raad worden voorgelegd.

Het vervangen van de bomen kost inclusief grondverbetering circa € 3.300 per boom. Indien er 90 bomen teruggeplaatst moeten worden is er een bedrag benodigd van ongeveer € 300.000.

Vooralsnog voor de eerste 4 jaar hiervoor een bedrag van € 19.000 per jaar ramen.

Inrichting openbare ruimte centrum Cuijk

In de vastgestelde visie voor het centrum van Cuijk zijn een aantal uitvoeringsprojecten opgenomen. Hiertoe behoren ook enkele ingrepen in de openbare ruimte omdat die bijdragen aan de gewenste structuur voor het centrum.

Op basis van een eerste globale berekening en planning, is voor gedurende 5 jaar een totaalbedrag geraamd van € 3.600.000. Aangezien er uit het rioolfonds reeds € 600.000 beschikbaar is gesteld voor de Grotestraat is nog € 3.000.000 benodigd. Aangezien de investeringen uitgespreid worden over vijf jaar wordt per jaarschijf een krediet aangemaakt. De kapitaallasten worden derhalve ook per schijf berekend en komen ten laste van de begroting.

Vitalisering openbare ruimte Padbroek

Padbroek is ontwikkeld tussen de jaren '70 en '80 en is inmiddels volwassen geworden. Na circa 40 jaar begint de openbare ruimte op veel plaatsen te verouderen en voldoet het niet meer aan de gewenste beeldkwaliteit. Zo zijn bijvoorbeeld de voor Padbroek kenmerkende houten grondkeringen en bloemborders op veel plaatsen kapot, staat er op ongewenst plaatsen veel en te groot bosplantsoen en zijn voetpaden slecht toegankelijk en sociaal onveilig. Na een aantal herinrichtingsprojecten in voorgaande jaren zoals het Hazeleger, Houtsnipwal en de Wolfskuil dienen overige straten / wijkdelen geïntegreerd te worden. De geraamde investering hiervoor bedraagt € 750.000,-. Jaarlijks zal separaat een voorstel worden aangeboden, waarin voor dat jaar het geraamde bedrag wordt opgevoerd.

Hertenkamp en kinderboerderij

Na uitvoerig overleg met de buurtbewoners van het hertenkamp wordt voorgesteld om middels het beschikbaar stellen van een eenmalig budget van € 50.000 in te stemmen met een herinrichting van het park. Daarbij zal met name aandacht zijn voor het terugdringen van de overlast (minder water en dus ook minder eenden en ganzen) maar ook aan het welzijn van de dieren. De buurt daarentegen zal zich inspannen bij het beheer van het park en brengt de eerste 5 jaar € 500 per jaar in als sponsoring van het beheer, met welk bedrag het onderhoudsbudget van het hertenkamp kan worden verlaagd.

Kermis en overige evenementen

Ten behoeve van de kermis en overige evenementen in het centrum van de diverse kernen staan heren en der stroomkasten. Daar kan bij evenementen stroom worden afgenomen. Een deel van deze kasten is al jaren oud en in het kader van de veiligheid en wettelijke verplichting aan vernieuwing toe. Een deel van deze kasten is de afgelopen jaren al vervangen, maar voor de laatste 3 kasten is nog eenmalig een budget benodigd van € 25.000.

Gebouwenbeheer

In verband met wettelijke regelingen dient er vanaf 2016 een asbestinventarisatie te worden opgestart aan alle gemeentelijke gebouwen. Deze inventarisatie moet in 2020 zijn afgerond, waarna sanering kan plaatsvinden. In 2024 moet dit zijn afgerond. In dat jaar moeten in ieder geval alle asbesthoudende daken vervangen zijn. Voor de inventarisatie en het opstellen van plannen van aanpak, de eerste vier jaar € 50.000 per jaar reserveren.

Effect op kapitaallasten

Het aframes en/of bijramen van kredieten heeft financiële consequenties. Daar waar de financiële verordening het toelaat worden de investeringen geactiveerd en leidt dit tot meerjarige kapitaallasten. De effecten hiervan zijn als volgt:

	2016		2017		2018		2019	
	Bedragen x € 1.000							
Renovatie overlast bomen			2	N	5	N	7	N
Vervanging bomen kastanjabloedingsziekte			2	N	3	N	4	N
Inrichting openbare ruimte centrum Cuijk			40	N	79	N	118	N
Vitalisering openbare ruimte Padbroek			12	N	24	N	35	N
Herstel hertenkamp			4	N	4	N	4	N
Kermis en evenementen			2	N	2	N	2	N
Asbestinventarisatie gemeentelijke gebouwen	50	N	50	N	50	N	50	N
Totaal	50	N	112	N	167	N	220	N

Bijlage 1: Overige kleine afwijkingen per programma

Programma 1

- Verhogen leges reisdocumenten (alleen in 2016) € 9.000 (V)
- Bijdrage Veiligheidsarrangement Maaslijn € 5.000 (N)
- Bijdrage Regionaal Veiligheidshuis Maas en Leijgraaf (bezuinigingstaakstelling) € 2.000 (V)
- Bijdrage Veiligheidsregio Brabant Noord (professionalisering bevolkingszorg) € 6.900 (N)
- Verzekeringen bestuur € 4.400 (V)
- Bijraming representatiekosten college € 2.500 (N)
De inzet van IBN bij recepties kan niet meer ten laste van de AGR reserve gebracht worden.
- Afvoer van kadavers en opvang zwerfdieren € 2.000 (N)
- iPads voor raads- en commissieleden € 3.500 (N)

Programma 2

- Onderhoud gebouwen, twee bruggen (vanaf 2017) € 8.000 (N)
- Binnenhaven: Recognities/rechten € 500 (N)
- Onderhoud drinkwatertappunt € 1.000 (N)
- Groene kaart (alleen 2019) € 7.500 (N)

Programma 3

- Evaluatie agrarische geurgebiedsvisie en- verordening (alleen in 2016) € 5.000 (N)
- Kinderboerderij 't Ganzebos (alleen in 2016) € 7.500 (N)

Programma 4

- Uitbreiding formatie RBL BNO en verlaging taakstellende bezuiniging. € 4.000 (N)

Programma 5

- Afvoer kadavers en opvang zwerfdieren € 2.000 (V)
- Uitvoering van de nota ouderenbeleid gemeente Cuijk 2013 (alleen in 2016) € 5.000 (N)